

**DIE ORGANISASIE-VAARDIGHEDE VAN
DIE LEERDER MET SPESIFIEKE
LEERGESTREMDHEID IN DIE SEKONDÊRE
SKOOLFASE**

LORRAINE DOREEN DU TOIT

**UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
2006**

**The organisation skills of the
learner with specific learning
disability in the secondary school
phase**

by

Lorraine Doreen du Toit

Submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree

**Philosophiae Doctor
(Educational Psychology)**

in the

**Department of Educational Psychology
Faculty of Education
University of Pretoria**

Supervisor

Prof. Dr. A.C. Boucher

Pretoria 2006

ABSTRACT

Current learning support in an effort to address the learning needs of learners with learning disabilities tends to focus on their language abilities (reading and writing), without enough emphasis on the cognitive manifestations that could contribute to barriers to learning, if not addressed appropriately from within the school system.

In this study the organisation skills of learners with learning disabilities were studied to determine their true nature. The research was undertaken with Grade 8 and 9 pupils in a private school for learners with learning disabilities. The research was conducted in two phases. In the first phase, assessment data of the learners with learning disabilities were analysed. Three different categories of learning needs regarding the organisation skills of learners with learning disabilities were identified. In the second phase, these categories of learning needs were explored using an Ethnographic Approach with Action Research as design. The outcomes of the action research were examined by analysing behaviours and written products of the learners, consistently within the context of the learning situation.

It was established that the barriers to learning regarding the organisation skills of these learners are at least in part intrinsic and therefore make a strong appeal to the learning system for support. Learning support should be seen as an integral part of the teaching and learning process in all schools. It was therefore clear that a Systemic approach should be used to address the barriers to learning that learners with learning disabilities experience. A different perspective than that of the fragmented medical model was taken in exploring and addressing these needs. It was a shift towards a more holistic Ecological Systemic Approach.

Keywords

Specific Learning disability

Organization skills / Organisation skills

Learning needs

Barriers to learning

Secondary school phase

Higher-order cognitive skills

Ecological Systems theories / theory

INHOUDSOPGAWE

<h3>HOOFSTUK 1</h3> <h4>INLEIDENDE ORIËNTASIE</h4>
--

1.1 INLEIDING	1
1.2 NAVORSINGSPROBLEEM	5
1.3 NAVORSINGSDOEL	5
1.4 TEORETIESE BEGRONDING	6
1.4.1 KONSEPTUELE RAAMWERK	6
1.4.2 VERHELDERING VAN TEORETIESE	
BEGRIPPE	8
(1) LEERGESTREMDHEID	8
(2) ORGANISASIE VAARDIGHEDE	10
(3) SEKONDÊRE SKOOLFASE	11
(4) KULTUUR	11
1.5 NAVORSINGSBEPLANNING	12
1.5.1 NAVORSINGSBENADERING	12
1.5.2 PARADIGMATIESE VERTREK PUNT	13
1.5.3 NAVORSINGSONTWERP	14
1.5.4 DATA-INSAMELINGSMETODES	15
1.5.5 DATA-ANALISE EN INTERPRETASIE	16
1.6 ETIESE VERANTWOORDING	17
1.7 PROGRAM VAN STUDIE	18
1.8 SLOTOPMERKING	18

HOOFSTUK 2

DIE FENOMEEN LEERGESTREMDHEID

2.1	INLEIDING	20
2.2	EKOLOGIESE SISTEEMTEORIE	22
2.3	KOGNITIEWE KENNISVELD	31
2.3.1	INLEIDING	31
2.3.2	TEORIEË EN MODELLE TEN AANSIEN VAN KOGNISIE EN LEER	32
(1)	INLEIDING	32
(2)	RESPONS – AANLEER PERIODE	33
(3)	KENNIS – AANLEER PERIODE	37
(4)	KENNIS – KONSTRUERINGSPERIODE	45
2.4	NEURO PSIGOLOGIESE KENNISVELD	52
2.4.1	INLEIDING	52
2.4.2	IN KORT: ANATOMIE VAN DIE BREIN	54
2.4.3	TEORIEË TEN AANSIEN VAN BREINFUNKSONERING	56
2.4.4	NEURO – BIOLOGIESE BASIS VAN LEERGESTREMDHEID	59
2.5	DIAGNOSERING VAN LEERGESTREMDHEID	62
2.6	SLOTOPMERKING	63

<p style="text-align: center;">HOOFSTUK 3</p> <p style="text-align: center;">METODOLOGIESE VERANTWOORDING</p>

3.1	INLEIDING	65
3.2	NAVORSINGSBENADERING EN –ONTWERP	67
3.3	NAVORSINGSBEPLANNING	72
	3.3.1 INLEIDING	72
	3.3.2 GEMANIPULEERDE DATA KONTEKS	72
	3.3.3 SELEKSIE VAN DEELNEMERS	74
3.4	DATA INSAMELING	74
	3.4.1 INLEIDING	74
	3.4.2 LITERATUURSTUDIE	76
	3.4.3 ONDERHOUDVOERING	76
	3.4.4 DEELNEMENDE – OBSERVASIE	77
	3.4.5 DOKUMENT – ANALISE	79
3.5	DATA-ANALISE	80
3.6	ETIESE OORWEGINGS	82
3.7	KWALITEIT	84
3.8	SLOTOPMERKING	86

HOOFSTUK 4 DATA-BENUTTING: ASSESSERINGSINLIGTING

4.1	INLEIDING	87
4.2	DIE MANIFESTASIES VAN LEERGESTREMDHEID WAT AS SELEKSIEKRITERIA VIR SKOOLTOELATING GEDIEN HET	91
4.2.1	TAAL	91
	(1) GESPROKE TAAL	91
	(2) GESKREWE TAAL	92
	(a) LEES	92
	(b) GESKREWE EKSPRESSIE	93
	(c) SPELLING	93
	(d) HANDSKRIF	93
4.2.2	WISKUNDE	94
4.2.3	INTELLEKTUELE POTENSIAAL	95
4.2.4	AANDAGAFLEIBAARHEID	95
4.2.5	DIE DOEL VAN DIE PROBLEEMGESENTEERDE DIAGNOSTISERINGSPROSES VIR SKOOLTOELATING	96
4.3	DATA BENUTTING VIR TOELATING TOT DIE PRIVAATSKOOL	98
4.3.1	DATA – SELEKSIE	98
	(1) SELEKSIE VAN LEERDERS	98
	(2) SELEKSIE VAN RELEVANTE ASSESSERINGSINLIGTING	99
4.3.2	DATA VORDERING	100
4.3.1	RESULTATE EN BEVINDINGS	101

(1)	LEERDER 1: GRAAD 8 SEUN	101
	(a) GESPREKVOERING MET OUERS	101
	(b) RAPPORTE	102
	(i) KLEUTERSKOOL	102
	(ii) SKOOL	103
	(c) FORMELE TOETSING	105
	(d) TERAPEUTIESE VERSLAE	107
	(i) ARBEIDSTERAPEUTIES	107
	(ii) PEDIATRIES	107
	(iii) SELKUNDIG	108
	(iv) LEERONDERSTEUNING	109
	(v) NEUROLOGIES	109
	(e) SAMEVATTING	109
(2)	LEERDER 2: GRAAD 9 DOGTER	111
	(a) GESPREKVOERING MET OUERS	111
	(b) RAPPORTE	112
	(i) KLEUTERSKOOL	112
	(ii) SKOOL	112
	(c) FORMELE TOETSING	114
	(d) TERAPEUTIESE VERSLAE	116
	(i) PEDIATRIES	116
	(ii) SELKUNDIG	117
	(iii) SPRAAKTERAPEUTIES	118
	(iv) ANDER	118
	(e) SAMEVATTING	118
(3)	LEERDER 3: GRAAD 10 SEUN VANUIT	
	‘N ENGELSE – MEDIUM SKOOL	120
	(a) GESPREKVOERING MET OUERS	120
	(b) RAPPORTE	120
	(c) FORMELE TOETSING	122
	(d) TERAPEUTIESE VERSLAE	123
	(i) ARBEIDSTERAPEUTIES	123

	(ii)	SELKUNDIG	123
	(iii)	SPRAAKTERAPEUTIES	124
	(e)	SAMEVATTING	125
(4)		LEERDER 4: GRAAD 11 DOGTER	126
	(a)	GESPREKVOERING MET OUERS	126
	(b)	RAPPORTE	127
	(c)	FORMELE TOETSING	128
	(d)	TERAPEUTIESE VERSLAE	129
	(i)	ARBEIDSTERAPEUTIES	129
	(ii)	SPRAAKTERAPEUTIES	130
	(iii)	SELKUNDIG	131
	(e)	SAMEVATTING	131
4.3.3		SAMEVATTENDE BEVINDINGS	133

HOOFSTUK 5
AKSIE - NAVORSING BINNE 'N ETNOGRAFIESE
BESTUDERING VAN DIE ORGANISASIE –
VAADIGHEDE VAN LEERDERS MET
LEERGESTREMDHEID

5.1	TEORETIESE ORIËTERING	142
5.2	AKSIE-NAVORSING	145
	5.2.1 INLEIDING	145
	5.2.2 STAPPE IN AKSIE-NAVORSING	148
5.3	AKSIE-NAVORSING OM TOT BEGRYPING TE KOM VAN DIE AARD VAN DIE ORGANISASIE-VAARDIGHEDE VAN LEERDERS MET LEERGESTREMDHEID	150
	5.3.1 RAAMWERK VIR DIE AKSIE-NAVORSING VAN DIE STUDIE	150
	5.3.2 AKSIE-NAVORSING: AANPASSINGS IN DIE PRIVAATSKOOL AS MIKROSISTEEM	152
	(1) INLEIDING	152
	(2) AANPASSINGS IN DIE SISTEEM DEUR MIDDEL VAN AKSIE-NAVORSING	153
	(a) BEWUSWORDING VAN DIE PROBLEEM DEUR OBSERVASIE	153
	(b) BEPLANNING EN IMPLEMENTERING VAN AKSIE	159
	(c) EVALUERING VAN AKSIE	159
	(d) HERBEPLANNING EN IMPLIMENTERING VAN AKSIE	161
	(e) HEREVALUERING VAN AKSIE	161

(f)	SAMEVATTENDE REFLEKSIE	163
5.3.3	DIE AARD EN IMPLIKASIES VAN DIE LEERDERS SE ONTOEREIKENDE ORGANISASIE-VAARDIGHEDE	166
(1)	INLEIDING	
(2)	ORGANISERING VAN SKRIFTELIKE EKSPRESSIE	169
(a)	AFBAKENING	169
(b)	LEERKONTEKS	169
(c)	IDENTIFISERING EN ONDERSTEUNING VAN LEERBEHOEFTE	174
(d)	SAMEVATTING	196
(3)	ORGANISERING VAN VERBALE INLIGTING OP RESEPTIEWE VLAK	201
(a)	AFBAKENING	201
(b)	LEERKONTEKS	201
(c)	IDENTIFISERING VAN LEERBEHOEFTE EN AANBIEDING VAN LEERONDERSTEUNING	201
(d)	SAMEVATTING	209
(4)	ORGANISERING VAN LEEROMGEWING EN BENUTTING VAN BESKIKBARE HULPBRONNE	211
(a)	AFBAKENING	211
(b)	LEERKONTEKS	211
(c)	IDENTIFISERING VAN LEERBEHOEFTE EN AANBIEDING VAN LEERONDERSTEUNING	212
5.4	SAMEVATTENDE BEVINDINGS	215

<p style="text-align: center;">HOOFSTUK 6 SINTESE, TEKORTKOMINGE VAN DIE STUDIE EN AANBEVELINGS</p>
--

6.1	INLEIDING	220
6.2	OPSOMMING VAN STUDIE	220
6.3	BEANTWOORDING VAN NAVORSINGSVRAE DEUR MIDDEL VAN 'N SINTESE	228
6.4	SAMEVATTING EN AANBEVELINGS	231
	6.4.1 WAARDE VAN DIE STUDIE	231
	6.4.2 BEPERKINGE VAN DIE STUDIE	232
	6.4.3 AANBEVELINGS VIR VERDERE NAVORSING	234
6.5	SLOTOPMERKING	234

LYS VAN FIGURE

- Figuur 2.1 Inligtingprosessering**
- Figuur 2.2 Struktuur van die Brein**
- Figuur 5.1 Die siklus van aksie en refleksie**
- Figuur 5.2 Fases van aksie-navorsing**
- Figuur 5.3 Fases van aksie-navorsing wat benut was vir die aanpassings wat in die sisteem gemaak is**

LYS VAN BYLAES

BYLAES IS AANGEHEG IN LASERSKYF-FORMAAT

BYLAAG	A	Toestemmingsbrief
BYLAAG	B1	Arbeidsterapeutiese Aanbevelings: Leerder 1
BYLAAG	B2	Teksfragment van Leerder 1 se skriftelike ekspressie
BYLAAG	B3	Teksfragment van Leerder 2 se skriftelike ekspressie
BYLAAG	B4	Teksfragment van Leerder 3 se skriftelike ekspressie
BYLAAG	B5	Teksfragment van Leerder 4 se skriftelike ekspressie
BYLAAG	C	Kratte
BYLAAG	D1	Formaat van Informele Brief
BYLAAG	D2	Leerdere se honde-bad-opdragte
BYLAAG	D3	Leerdere se Engelse Briewe
BYLAAG	D4	Leerdere se Afrikaanse Opstelle
BYLAAG	D5	Vakinhoudilike Skriftelike Ekspressies
BYLAAG	D6	Annie se Skriftelike Antwoord
BYLAAG	E1	Begripstoets
BYLAAG	E2	Giovan en Janie se Opdragte
BYLAAG	E3	Eksemplaar van Lesse

VERKLARING

Hiermee verklaar ek, Lorraine Doreen du Toit dat hierdie my eie oorspronklike werk is. Hierdie studie word ingedien vir die graad Philosophiae Doctor (Opvoedkundige Sielkunde) aan die Universiteit van Pretoria. Hierdie studie was nog nie voorheen ingedien vir enige graad of eksaminering by enige universiteit nie.

Geteken te _____, Julie 2006

Lorraine D du Toit (9069704)